

KVALITETSDEKLARATION

Personal vid universitet och högskolor

Ämnesområde

Utbildning och forskning

Statistikområde

Högskoleväsende

Produktkod

UF0202

Referenstid

2022

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	4
1.2 Statistikens innehåll	4
1.2.1 Objekt och population	4
1.2.2 Variabler	4
1.2.3 Statistiska mått	4
1.2.4 Redovisningsgrupper	5
1.2.5 Referenstider	6
2 Tillförlitlighet	6
2.1 Tillförlitlighet totalt	6
2.2 Osäkerhetskällor	6
2.2.1 Urval	6
2.2.2 Ramtäckning	6
2.2.3 Mätning	7
2.2.4 Bortfall	7
2.2.5 Bearbetning	8
2.2.6 Modellantaganden	8
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	9
3 Aktualitet och punktlighet	9
3.1 Framställningstid	9
3.2 Frekvens	9
3.3 Punktlighet	9
4 Tillgänglighet och tydlighet	9
4.1 Tillgång till statistiken	9
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	10
4.3 Presentation	10
4.4 Dokumentation	10
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	11
5.1 Jämförbarhet över tid	11
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	11
5.3 Sam användbarhet i övrigt	12
5.4 Numerisk överensstämmelse	13
Allmänna uppgifter	13
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	13
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	13
C Bevarande och gallring	13
D Uppgiftsskyldighet	13
E EU-reglering och internationell rapportering	14
F Historik	14
G Kontaktuppgifter	15

Statistikens kvalitet

1 Relevans

Syftet med statistiken om personal vid universitet och högskolor är bland annat att beskriva personalläget vid de svenska högskolorna.

Användare av statistiken är riksdag, forskare, offentlig sektor, massmedia med flera.

Målpopulationen består av anställda vid statliga universitet, högskolor samt enskilda utbildningsanordnare med examenstillstånd under mät månaden oktober 2022 och målvariabeln är den anställdes tjänstgöringsomfattning.

De statistiska målstorheter som skattas är antal anställda individer samt antal anställda omräknade till heltidsekvivalenter efter olika redovisningsgrupper såsom exempelvis lärosäte och anställningskategori.

De statistiska mått som anges i statistiken är antal, andelar och summor.

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Syftet med statistik om högskoleväsendet är att bidra till en allsidig statistisk belysning av högskolan och dess utveckling över tid i Sverige. I statistiken om högskoleväsendet ingår statistik om personal vid universitet och högskolor.

Syftet med statistiken om personal vid universitet och högskolor är att beskriva personalläget och dess utveckling vid de svenska högskolorna samt utgöra underlag för särskilda analyser om till exempel jämställdhet och rörlighet bland personalen inom högskolesektorn.

Vidare används statistiken för rapportering på internationell nivå till Förenta nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur (Unesco), Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) och EU:s statistikkontor Eurostat.

Uppgifter från statistiken används också som urvalsram för undersökningen Forskning och utveckling inom universitets- och högskolesektorn¹.

Den här kvalitetsdeklarationen baseras på Statistiska centralbyråns föreskrifter (SCB-FS 2016:17) om kvalitet för den officiella statistiken², SCB:s föreskrifter och allmänna råd (SCB-FS 2002:16) för offentliggörande m.m. av officiell statistik³ samt publikationen Kvalitet för den officiella statistiken – en handbok⁴. I handbokens anvisningar för kvalitetsdeklaration av officiell statistik ingår definitioner av vissa centrala statistiska begrepp som används i den här kvalitetsdeklarationen.

¹ www.scb.se/UF0301

² www.scb.se/om-scb/scbs-verksamhet/regelverk-och-policyer/foreskrifter/sos/scb-fs-201617/

³ www.scb.se/om-scb/scbs-verksamhet/regelverk-och-policyer/foreskrifter/sos/scb-fs-200216/

⁴ www.scb.se/contentassets-sets/4e625b9324b54e7fa5c4db77cedb7ebc/ov9999_2020a01_br_x99br2001.pdf

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Användare av statistiken är riksdag, regering, departement, myndigheter, kommuner, regioner, länsstyrelser, företag, branschorganisationer, intresseorganisationer, internationella organisationer, universitet, högskolor, forskare, studerande, massmedia och allmänheten.

Statistiken används som beslutsunderlag för riksdag och regering, men är också en informationskälla för högskolesektorn och andra intresserade som massmedia och allmänheten. Högskolestatistiken utgör även underlag för planering, uppföljning och utvärdering av högskoleutbildningen. Statistiken används ofta för jämförelser av olika slag, såsom jämförelser mellan lärosäten och över tid.

Användare och uppgiftslämnare är representerade i Universitetskanslersämbetets (UKÄ:s) rådgivande grupp för den officiella statistiken.

1.2 Statistikens innehåll

De statistiska målstorheter som skattas är antal anställda individer samt antal anställda omräknade till heltidsekvivalenter efter olika redovisningsgrupper.

1.2.1 Objekt och population

Intressepopulationen består av de anställda vid statliga universitet och högskolor samt enskilda utbildningsanordnare med examenstillstånd.

Målpopulationen består av anställda vid statliga universitet, högskolor samt enskilda utbildningsanordnare med examenstillstånd under mät månaden oktober 2022. Anställda yngre än 16 år vid årets slut, helt tjänstlediga samt utlandsanställda ingår inte i målpopulationen. Följande anställningsbenämningar är även exkluderade från målpopulationen; arbetsstyrelseordförande, eu-stipendiat, forskare affilierad, forskarstipendiat, kommundoktorand, lektor affilierad, modernt beredskapsjobb, professor affilierad, stipendiat, styrelseledamot, styrelsesekreterare samt personal med utbildningsbidrag.

Observationsobjekten överensstämmer med målobjekten då de är av samma objektstyp, dvs. individer. Lärosätena har möjlighet att komplettera insamlingen med anställda som inte ingår i de administrativa systemen. Objekten har samma egenskaper även i de kompletterade uppgifterna.

1.2.2 Variabler

Målvariabeln är den anställdes tjänstgöringsomfattning som ligger till grund för beräkningen av heltidsekvivalenter. Då tjänstgöringsomfattning inte registreras i lärosätenas administrativa register härleds den av SCB via observationsvariablerna anställningsomfattning och tjänstledighetsomfattning.

Målvariablerna överensstämmer med intressevariablerna då statistikens användare inte har uttryckt intresse för andra variabler än ovan.

1.2.3 Statistiska mått

Statistiska mått som anges i statistiken är antal, andelar och summor.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Statistiken redovisas efter följande variabler:

Lärosäte	Samlingsbegrepp som används för universitet och högskolor.
Anställningskategori	Från och med 2012 delas personalen in i följande anställningskategorier: Professorer, Lektorer, Meriteringsanställningar, Adjunkter, Annan forskande och undervisande personal, Doktorander, Administrativ personal, Bibliotekspersonal, Teknisk personal och Arvodister.
Anställningsform	Avser tillsvidareanställning eller tidsbegränsad anställning. Uppgiften samlas in från och med 2008.
Tidsbegränsningsgrund	De tidsbegränsade anställningarna är fördelade efter Allmän visstidsanställning enligt 5§ LAS, Vikariat enligt 5§ LAS samt Övriga tidsbegränsade anställningar. Tidsbegränsade anställningar för säsongsarbete och när arbetstagaren har fyllt 68 år enligt 5§ LAS anges som "Övriga tidsbegränsade anställningar". Visstidsanställningar enligt högskoleförordningen och kollektivavtal anges som "Övriga tidsbegränsade anställningar".
Forskningsämnesområde	Anställda med forskande och undervisande arbetsuppgifter delas in i följande sex forskningsämnesområden: naturvetenskap, teknik, medicin och hälsovetenskap, lantbruksvetenskap och veterinärmedicin, samhällsvetenskap samt humaniora och konst enligt Standard för svensk indelning av forskningsämnen.
Forskningsämnesgrupp	Anställda med forskande och undervisande arbetsuppgifter delas in i 42 olika forskningsämnesgrupper enligt Standard för svensk indelning av forskningsämnen.
Kön	Kvinna eller man. Härleds utifrån näst sista siffran i personnumret.
Ålder	Ålder vid årets slut.
Utbildningsnivå	Anger nivån på respektive individs högsta formella utbildning. Uppgifterna över utbildningsnivå baserar sig på utbildningsklassificeringen SUN 2020. Uppgifterna hämtas ur SCB:s register Befolkningens utbildning.

Adjungerad
Adjungerad personal har sin huvudsakliga anställning utanför högskolan och är deltidsanställda vid ett lärosäte. Omfattningen av anställningen är vanligen cirka 20 procent av en heltidsanställning.

1.2.5 Referenstider

Referenstiden för statistiken över personal vid universitet och högskolor är 2022.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Undersökningen är registerbaserad då uppgifterna huvudsakligen kommer från lärosätenas administrativa system och det finns anledning att anta att de uppgifter som redovisas håller hög kvalitet.

Baserat på ovanstående skattar statistikvärden sina målstorheter väl.

Statistiken redovisas varken med konfidensintervall eller med bedömningsintervall.

Under första kvartalet av 2020 började covid-19 spridas i Sverige och i världen. Det finns hittills inget som tyder på att framställningen av statistiken över personal vid universitet och högskolor har påverkats av pandemin.

2.2 Osäkerhetskällor

Eftersom statistiken är totalräknad anses osäkerhetskällorna generellt sett vara små. Den största osäkerhetskällan är den eventuella undertäckningen av arvodister och adjungerad personal. En annan osäkerhetskälla är det partiella bortfallet av uppgifter för timavlönad personal. För merparten av den timavlönade personalen används en modell för att bl.a. imputera tjänstgöringsomfattning. För vidare förklaring se 2.2.2 *Ramtäckning*.

2.2.1 Urval

Denna källa bidrar inte till osäkerhet i statistiken.

2.2.2 Ramtäckning

Ramen utgörs av de 49 lärosätenas administrativa register som förs över den anställda personalen för de lärosäten som är aktiva och som har examenstillstånd för högskoleutbildning på höstterminen 2022.

Rampopulationen utgörs av samtliga anställda som finns med i högskolornas administrativa system och som erhållit månadslön eller tim-, dag- eller veckolön under mätmånaden samt adjungerad personal helt finansierad av annan arbetsgivare. Överensstämmelsen mellan ram- och målpopulation anses god, då merparten av de anställda bör finnas i högskolornas administrativa system.

Undertäckning kan förekomma bl.a. genom att nyanställda personer inte hunnit registreras i de administrativa systemen. Eftersom arvodister och adjungerade inte alltid läggs in i de administrativa systemen bedöms antalet

anställda inom dessa grupper bli något underskattad. Lärosätena har dock möjlighet att komplettera insamlingen med anställda som inte ingår i de administrativa systemen.

Övertäckning kan bestå av anställda som slutat månaden innan, men som får lön i oktober månad. Övertäckningen bedöms vara liten och sålunda inte påverka statistikens tillförlitlighet nämnvärt.

2.2.3 Mätning

Uppgifterna hämtas huvudsakligen från lärosätenas administrativa system och överförs till SCB via SCB:s webbaserade inrapporteringssystem. Uppgifterna skickas in via textfil eller Excelfil. Instruktioner för insamlingarna finns på SCB:s webbplats.

Mätfel som kan uppkomma vid insamling via textfil eller Excelfil är att uppgiftslämnarna feltolkar instruktioner och definitioner, vilket gör att uppgifterna kan rapporteras på olika sätt av olika uppgiftslämnare.

Vid insamling via textfil kan mätfel i form av ogiltiga värden förekomma, då någon automatisk kontroll av inlämnade värden inte sker.

För insamlingen som sker via Excelfil kan registreringsfel i form av ogiltiga värden eller partiellt bortfall till stor del förhindras genom kontroller i samband med att uppgifter läggs in i SCB:s webbinsamlingssystem. Det som skulle utgöra ett mätfel är om tjänstgöringsomfattningen inte beräknats korrekt.

Variabler för att skapa redovisningsgrupper hämtas bland annat från Registret över befolkningens utbildning⁵ och Registret över totalbefolkningen⁶. Mätfel kan uppstå i produktionen av dessa register. Detaljerad information om registren finns på respektive produkts webbplats. Anställningskategori hämtas från Registret över anställningsbenämningar⁷. En och samma anställningsbenämning kan tillhöra olika anställningskategorier. Mätfel kan uppstå om lärosäten inte uppmärksammat detta, vilket i sin tur leder till att anställningen redovisas i fel kategori.

Det finns inget som tyder på att de eventuella mätfelen skulle påverka statistiken i någon större utsträckning. Rättningar och kompletteringar bakåt i tiden kan, om de anses vara av stor betydelse, korrigeras i registret och ingår därefter i kommande publiceringar.

2.2.4 Bortfall

Det objektsbortfall som kan förekomma är om uppgifter om anställningen är så pass bristfällig att den inte kan bearbetas vidare. 2022 förekom inget objektsbortfall.

Partiellt bortfall förekommer framför allt när det gäller variabeln anställningens omfattning för arvodister och adjungerad personal. Vissa lärosäten väljer att inte registrera denna uppgift, då de endast betalat ut tim-, dag- eller veckolön till den anställde. För att hantera det partiella bortfallet

⁵ www.scb.se/uf0506

⁶ www.scb.se/be0101

⁷ <http://www.anstallningsbenamning.scb.se>

används en modell för att imputera tjänstgöringsomfattningen, dvs. anställningens omfattning med hänsyn tagen till tjänstledighetsomfattningen. Se vidare avsnitt 2.2.6 *Modellantaganden* och 2.7.2 *Skattningsförfarande för målstorheter* i statistikens framställning⁸.

I och med att tjänstgöringsomfattningen beräknas enligt nämnd modell ger det en ökad osäkerhet för dessa grupper. Däremot bör det ge en bra indikation på tjänstgöringsomfattningen.

Förekomster av ofullständiga personnummer leder det till att uppgift om utbildningsnivå saknas vid sambearbetning med registret över Befolkningens utbildning, vilket även det resulterar i partiellt bortfall. Antalet ofullständiga personnummer är dock försumbart.

Andelen samordningsnummer utgör 1,2 procent av det totala materialet. För dessa saknas uppgift om utbildningsnivå. Totalt sett saknas uppgift om utbildningsnivå för 4,9 procent av de anställda. Dessa utgörs framför allt av utländska forskare och lärare. Detta resulterar i en underskattning av antalet personal med hög utbildningsnivå. Vid beräkning av andelen med en viss utbildning utesluts de vi saknar uppgift om.

2.2.5 Bearbetning

Det finns inga kända bearbetningsfel i statistiken.

Makrogranskning görs för att upptäcka om något lärosäte har så stort partiellt bortfall att lärosätet behöver skicka in en helt ny fil. Granskning och kontakter med uppgiftslämnare leder till att kompletteringar och rättelser kan göras, vilket resulterar i att statistiken blir mer korrekt.

Sammantaget bedöms de eventuella bearbetningsfelen inte påverka statistikens tillförlitlighet.

2.2.6 Modellantaganden

Partiellt bortfall på variabeln anställningens omfattning förekommer ofta för arvodister, timlärare, tentamens- och skrivningsvakter samt i viss mån adjungerad personal. För att hantera det partiella bortfallet imputeras tjänstgöringsomfattningen genom att jämföra utbetald lön med medellöner för alla anställda på statliga lärosäten. Medellönen beräknas för olika grupper baserat på ålder, kön och utbildningsnivå.

Eftersom det inte är troligt att alla arvodister har samma ersättning och att den är lika med medellönen kommer vissa att få en för hög, medan andra får en för låg tjänstgöringsomfattning. Om arvodisternas ersättning i medel är lika med medellönen kommer den totala tjänstgöringsomfattningen att bli riktig. Skiljer den sig ifrån medellönen kommer det att påverka den beräknade tjänstgöringsomfattningen. Om arvodisterna får en högre ersättning än andra, kommer tjänstgöringsomfattningen att överskattas och på samma sätt om arvodisternas ersättning är lägre kommer tjänstgöringsomfattningen att underskattas.

I de fall då uppgift om forskningsämnesgrupp saknas för ovanstående anställningar antas den vara okänd. Detta kan leda till att antalet med okänd

⁸ www.scb.se/uf0202

forskningsämnesgrupp överskattas och att antalet för andra forskningsämnesgrupper underskattas. För en beskrivning av beräkningsgrunderna i modellen, se dokumentet *Statistikens framställning, punkt 2.7.2*⁹.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Endast slutlig statistik redovisas.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Uppgifter samlas in med start 1 oktober. Statistiken offentliggörs i början av maj. Tiden mellan referensmånaden och offentliggörandet av statistiken är sju månader.

3.2 Frekvens

Statistiken samlas in och publiceras årligen och avser kalenderår och uppdaterade uppgifter för tidigare kalenderår. Målstorheternas referenstid är årligen.

3.3 Punktlighet

Publicering på SCB:s webbplats sker enligt publiceringsplanen för serien Sveriges officiella statistik¹⁰.

Uppgifterna offentliggörs på SCB:s webbplats i maj. Statistiken har publicerats i tid de senaste åren.

UKÄ publicerar information i sin statistikdatabas och på sin webbplats, vilket sker enligt publiceringsplanen¹¹.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Högskolestatistiken publiceras i UKÄ:s statistikdatabas¹².

Ett urval av officiell statistik publiceras i form av tabeller om personal vid universitet och högskolor på SCB:s webbplats under rubriken Tabeller & diagram¹³. I samband med offentliggörandet läggs dokumentationen Kvalitetsdeklaration och Statistikens framställning ut på SCB:s webbplats¹⁴.

Officiell statistik om personal vid universitet och högskolor publiceras också i Statistiska meddelanden (SM). Statistiska meddelanden publiceras både på SCB:s och på UKÄ:s webbplats.

UKÄ publicerar statistiska analyser och rapporter om högskolan som bygger på statistiken om personalen.

⁹ www.scb.se/uf0202

¹⁰ www.scb.se/hitta-statistik/publiceringskalendern

¹¹ www.uka.se/vara-resultat/statistik/publiceringsplan

¹² www.uka.se/vara-resultat/statistik/hogskolan-i-siffror

¹³ www.scb.se/uf0202

¹⁴ www.scb.se/uf0202

Statistik om personalen publiceras också i UKÄ:s årsrapport om universitet och högskolor. Årsrapporten publiceras i form av en tryckt rapport samt på UKÄ:s webbplats.

Några tabeller om personal vid universitet och högskolor redovisas också under temaområdet Jämställd utbildning¹⁵ på SCB:s webbplats samt i SCB:s publikation På tal om kvinnor och män¹⁶.

I samband med att ny statistik publiceras utarbetar UKÄ statistiknyheter som publiceras på myndighetens webbsida.

Statistiken om personalen ska publiceras på det datum och den tid som anges i publiceringsplanen för den officiella statistiken på SCB:s webbplats¹⁷ och i publiceringsplanen på UKÄ:s webbplats¹⁸.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

SCB kan på uppdragsbasis ta fram specialbearbetningar baserade på högskolestatistiken. Forskare m.fl. kan, efter speciell prövning, få tillgång till avidentifierad mikrodata.

Uppgifter finns från 1984. På SCB finns registeruppgifter för åren 1995–2022 medan registerårgångarna 1984–1994 är arkiverade hos Riksarkivet.

UKÄ kan på begäran och i mån av tillgängliga resurser utföra enklare bearbetningar av den statistik som myndigheten förfogar över.

4.3 Presentation

Statistiken presenteras i form av tabeller, diagram och text.

Statistiken presenteras i tabeller med flikar för definitioner och organisatoriska förändringar på SCB:s webbplats¹⁹.

Statistik redovisas även i UKÄ:s statistikdatabas²⁰.

Därutöver redovisas statistik i Statistiska meddelanden (SM) i form av text, tabeller och diagram. SM finns på SCB:s och UKÄ:s webbplatser.

4.4 Dokumentation

Statistikens kvalitet beskrivs i denna kvalitetsdeklaration. Detaljerad information om mikrodata finns i Dokumentation av mikrodata²¹. Dessa dokument beskriver statistikens kvalitet. För mer information om hur uppgifterna tas fram, se dokumentationen av Statistikens framställning (StaF)²².

¹⁵ <https://www.scb.se/hitta-statistik/temaomraden/jamstalldhet/jamstalld-utbildning>

¹⁶ www.scb.se/le0201

¹⁷ <https://www.scb.se/hitta-statistik/publiceringskalendern>

¹⁸ www.uka.se

¹⁹ www.scb.se/uf0202

²⁰ www.uka.se/vara-resultat/statistik/hogskolan-i-siffror

²¹ www.h6.scb.se/metadata/mikrodataregister.aspx?produkt=uf0202

²² www.scb.se/uf0202

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

Generell information som kan underlätta förståelsen av statistiken samt dess jämförbarhet och sammanvändbarhet med annan statistik finns att tillgå på UKÄ:s webbplats²³.

5.1 Jämförbarhet över tid

Förändringar i populationen över tid

Att högskolor tillkommer, läggs ner eller förs över organisatoriskt/ administrativt till andra högskolor kan försvåra jämförbarheten över tid. Från och med 2001 ingår samtliga högskolor i redovisningen. Tidigare ingick endast statliga lärosäten. En lista över lärosäten samt förändringar över tid finns att tillgå på UKÄ:s webbplats²⁴.

Förändringar i referensperiod

Referensperioden för statistiken har ändrats under åren, se *avsnitt F Historik*.

Förändringar i statistikens innehåll

I statistiken från och med 2012 används forskningsämnesklassificeringen enligt Standard för svensk indelning av forskningsämnen 2011. Indelningen av forskningsämnen består av en hierarkisk struktur på flera nivåer. Ett ämnesområde (på 1-siffernivå) är indelat i ett antal ämnesgrupper (3-siffernivå) som i sin tur indelas i ett större antal forskningsämnen (5-siffernivå). Personal kan endast redovisas per forskningsämnesområde respektive ämnesgrupp. I personalstatistiken har kodningen översatts på 1-siffernivå i statistiken från 2001 på aggregerad nivå, men mikrodata 2001–2012 kan inte redovisas på forskningsämnesområde.

Jämförbarheten över tid när det gäller anställningskategorier påverkas av förändringar i statistiken fr.o.m. 2012. En förändring är att den forskande och undervisande personalen redovisas i delvis nya anställningskategorier. Kategorierna professor, lektor och adjunkt är oförändrade. Däremot är anställningskategorin meriteringsanställning ny och består av den tidigare kategorin forskarassistenter (som inkluderade biträdande lektorer) samt postdoktorer som tidigare tillhörde kategorin annan forskande och undervisande personal. Ändringarna i anställningskategorin meriteringsanställning har kodats om bakåt i tiden. Kategorin annan forskande och undervisande personal är förändrad jämfört med tidigare år och består till stor del av forskare och forskningsassistenter. Dessa ingick redan tidigare i denna kategori, men numera inkluderas också teknisk och administrativ personal med forskande eller undervisande arbetsuppgifter (dvs. anställningen har en koppling till ett forskningsämne), samt gäst- och timlärare.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Jämförbarheten mellan grupper får generellt sett betraktas som hög, då det finns gemensamma definitioner för de olika variablerna.

²³ www.uka.se/vara-resultat/statistik

²⁴ www.uka.se/vara-resultat/statistik

Antalet anställda personer och antalet anställda heltidsekvivalenter för arvodister samt adjungerade bör dock jämföras med försiktighet med övriga anställningskategorier/grupper då det finns risk för undertäckning vid insamlingen av denna kategori/grupp, se vidare avsnitt 2.2.2 *Ramtäckning* och avsnitt 2.2.4 *Bortfall*. Övriga redovisningsgrupper har god jämförbarhet.

Vill man enbart studera arvodister och adjungerad personal bör man därför vara försiktig med att dra allt för precisa slutsatser.

Under första kvartalet av 2020 började covid-19 spridas i Sverige och i världen. Pandemin påverkade samhället under resterande kalenderår 2020. Coronapandemin har inneburit stora utmaningar för högskolans olika verksamheter. Personalen på olika nivåer har varit hårt belastad. Den undervisande personalen har tvingats att ställa om till nya arbetssätt på mycket kort tid. Forskningen har på olika sätt påverkats, bland annat genom förändringar i utdelningen av forskningsanslag. Förändringar i mobiliteten till och från lärosätena, särskilt den internationella, kommer säkerligen att göra stora avtryck i högskolans olika verksamheter. Exempelvis drabbas personer som tänkt göra postdoc i Sverige.

UKÄ ska följa upp konsekvenserna för högskolans verksamhet av beslut och insatser som vidtagits med anledning av det nya coronaviruset.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

Sammanvändbarheten mellan de olika statistikprodukterna för högskolan påverkas av att referensperioderna är olika. De publicerade uppgifterna för sökande och antagna avser terminer, med fokus på höstterminen. Uppgifterna för studenter och examina redovisas per läsår, medan uppgifterna för forskarnivå och högskolans personal avser kalenderår.

Registret över personal vid universitet och högskolor är ett totalräknat individbaserat register. Därmed finns goda möjligheter att sambearbeta registret med andra register.

I personalstatistiken ingår individer som saknar svenskt personnummer. Dessa ingår normalt inte i andra populationer, t.ex. den folkbokförda befolkningen. Om det är aktuellt att sammanvända uppgifter från statistiken inom dessa områden med annan statistik som endast omfattar den svenska befolkningen bör de individer som saknar svenskt personnummer exkluderas.

Vartannat år görs en undersökning om hur mycket Forsknings- och utvecklingsarbete (FoU-arbete) universitetens och högskolornas personal utför²⁵. Till grund för den undersökningen ligger samma register som är grunden för statistiken över personal vid universitet och högskolor, dvs. Registret över personal vid universitet och högskolor. Statistiken från dessa två undersökningar har därmed god sammanvändbarhet.

Utbildningarna är kodade enligt SUN 2020 (svensk utbildningsnomenklatur) som i sin tur är anpassad till den internationella standarden för utbildningsklassificering (ISCED 2011 samt ISCED-F 2013) för att möjliggöra internationella jämförelser för t.ex. personalkategorierna avseende utbildningsnivå och -inriktning.

²⁵ www.scb.se/UF0301

5.4 Numerisk överensstämmelse

Summan för delmängder kan skilja sig från summan av totalen, eftersom man summerar unika individer efter olika redovisningsnivåer. En anställd som är anställd på olika högskolor räknas en gång för varje högskola (högskolenivå) men endast en gång i totalsumman (riksnivå). Det innebär att totalsumman är mindre än summan av alla delsummor för antalet anställda på samtliga högskolor.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter (SCB-FS 2016:17) om kvalitet för den officiella statistiken.

Alla statistiska meddelanden samt de tabeller som publiceras på SCB:s webbsida är officiell statistik om inget annat framgår.

All officiell statistik har beteckningen eller symbolen Sveriges officiella statistik. Beteckningen eller symbolen får inte användas om statistiken har bearbetats vidare.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

För att skydda enskilda personers eller företags sekretessreglerade uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistik som offentliggörs.

Vid behandling av personuppgifter, dvs. information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt EU:s dataskyddsförordning (2016/679).

C Bevarande och gallring

Gallring sker enligt 3 kap. 8 § SFS 1993:1153 Förordning om redovisning av studier med mera vid universitet och högskolor.

För primärdata gäller en gallringsfrist på tre år, enligt SCB:s gallringsbeslut Dnr 2008/160.

SCB ansvarar för att gallring sker.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen (2001:99) om den officiella statistiken. Statistiken regleras även av förordningen (2001:100) om den officiella statistiken. Statliga universitet och högskolor är skyldiga att lämna uppgifter enligt förordning (SFS 1993:1153) om redovisning av studier m.m. vid universitet och högskolor. Enskilda utbildningsanordnare som har fått tillstånd att utfärda examina är skyldig att medverka i uppföljningar och

utvärderingar av utbildningen enligt 6 § lagen (1993:792) om tillstånd att utfärda vissa examina

E EU-reglering och internationell rapportering

Enligt Regeringsbeslut 2017-02-16, Fi2017/00227/SFÖ ansvarar UKÄ för utveckling, framställning och spridning av europeisk statistik inom sitt statistikområde.

Uppgifter lämnas årligen till Eurostat, OECD och Unesco. Vad som ska rapporteras styrs av Kommissionens förordning (EU) nr 912/2013 av den 23 september 2013 om tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 452/2008 om framställning och utveckling av statistik om utbildning och livslångt lärande vad gäller statistik över utbildningssystem. Rapporteringen sker via det elektroniska systemet eDAMIS.

Uppgifter lämnas också årligen till det så kallade ETER-konsortiet inom Europeiska kommissionens (DG Education and Culture) projekt som syftar till att bygga upp ett register över europeiska universitet och högskolor, European tertiary Education Register (ETER) enligt kontrakt EAC-2013-038 och EAC-2015-028.

F Historik

Publicerad statistik finns från och med 1984. Mät månaden har varierat under åren. 1984–1989 var februari mät månad, 1990–1992 augusti, 1993–2001 september och från och med 2001 är oktober mät månad. Bytet av mät månad från september till oktober har medfört en mättidpunkt som ligger närmare årsgenomsnittet av antalet anställda. I samband med bytet av mät månad byttes även datakälla från Lönestrukturst statistik, statlig sektor till Konjunkturstatistik, löner för statlig sektor. Bytet av datakälla medförde att två nya variabler kunde samlas in (vetenskapsområde och nationellt forskningsämne) samt att SCB fick tillgång till materialet 3-4 månader tidigare.. År 2012 utgick vetenskapsområde och nationellt forskningsämne. Från och med 2012 kodas all forskande och undervisande personal på forskningsämnesgrupp enligt Standard för svensk indelning av forskningsämnena 2011. En utförligare beskrivning av bytet av mät månad återfinns i Förändrad redovisning av högskolans personal som publicerats i Bakgrundsfakta till arbetsmarknads- och utbildningsstatistiken (2003:2)²⁶.

Mellan åren 1993/94 till 2000 kompletterades redovisningen med vissa aggregerade uppgifter om personal vid enskilda och kommunala högskolor. Dessa uppgifter hämtades från Högskoleverkets s.k. "tekniska mallar". Från och med 2001 samlas individuppgifter in från samtliga universitet och högskolor.

²⁶ <http://share.scb.se/ov9993/data/publikationer/statistik/am/uf0202/2003a01/am76st0302.pdf>

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Universitetskanslersämbetet
Kontaktinformation	Analysavdelningen
E-post	statistik@uka.se
Telefon	08-563 085 00

Statistikproducent	Statistiska centralbyrån
Kontaktinformation	Enheten för statistik om utbildning och arbete
E-post	hogskolestatistik@scb.se
Telefon	010-479 50 00 (Statistikservice)